

Pestprotocol

werkman_v m b o
bb kb gl tl

Algemeen

Met de invoering van passend onderwijs in 2014 is de diversiteit aan leerlingen in de klas toegenomen. Dit is een uitstekende kans voor leerlingen om al jong te leren om te gaan met diversiteit, te oefenen met begrip voor de ander, ook als die ander (op het eerste gezicht) van jou verschilt. Dit speelt namelijk een essentiële rol bij het voorkomen van pesten. De basisgedachte van de groepsleden moet zijn “iedereen hoort erbij”. Te vertalen in we houden rekening met elkaar, zijn eerlijk, werken samen, helpen elkaar, luisteren naar elkaar, zeggen wat we graag willen en beginnen opnieuw als het even niet goed is gegaan. Als deze basisgedachte gemeengoed is binnen de groep is er geen behoefte om te pesten. Als school zien we het als onze verantwoordelijkheid om hierop te sturen en een veilige omgeving te creëren waarin getracht wordt pesten te voorkomen en waarin adequaat opgetreden wordt wanneer zich toch een pestsituatie voordoet. Pesten is voor zowel de gepeste als voor de pester schadelijk. Om ervoor te zorgen dat we er op school met elkaar zo weinig mogelijk last van pesten hebben is het pestprotocol opgesteld en zijn de herstelgesprekken/confrontatiegesprekken ontwikkeld.

De aanpak

De algemene verantwoordelijkheid van de school

De school draagt er zorg voor dat de medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden. Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag en het bewust maken en bewust houden van de leerlingen van het bestaan en de zwaarte van het probleem. Het personeel geeft zelf het voorbeeld in het respectvol omgaan met elkaar, ruzies oplossen en het rustig en duidelijk zeggen als je ergens last van hebt. Daarnaast draagt iedereen de norm uit dat pesten ontoelaatbaar is en wordt er gezorgd voor voldoende toezicht.

Het bieden van steun aan de leerling die gepest wordt

- De route voor hulp binnen school is bekend bij iedere leerling.
- Het probleem wordt altijd serieus genomen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies is gebeurd.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen, er worden geen acties ondernomen waar de leerling niet achter staat of geen weet van heeft.
- Het aanbieden van hulp door de vertrouwenspersoon, de coach of het interne ondersteuningsteam.

Het bieden van steun aan de pester

- Het monitoren van de leerling en tijdens een coachgesprek het gedrag en de gevolgen hiervan bespreken. De achterliggende oorzaken bespreekbaar maken.
- Empatisch vermogen stimuleren.
- Het aanbieden van hulp (desnoods verplicht) door de coach en/of het interne ondersteuningsteam.

Het bieden van steun aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
- De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouders zo nodig door naar deskundige hulpverleners.

Het Herstelgesprek

Afhankelijk van de zwaarte van de situatie en het pesten gaat de coach of een medewerker van het ondersteuningsteam met de betrokken leerlingen in gesprek, er wordt een Herstelgesprek gevoerd of een alternatief plan afgesproken. Het doel van het Herstelgesprek is om de leerlingen met elkaar in gesprek te brengen onder begeleiding van een volwassene, het herstelgesprek is gebaseerd op de 'No-Blame' methode. Het doel van het gesprek is om de situatie op te lossen, om begrip te creëren bij elkaar, om het pesten te stoppen en om te voorkomen dat het zich herhaalt. Er worden afspraken gemaakt en genoteerd die een bindend karakter hebben. Leerlingen die niet bij het gesprek aanwezig zijn maar wel een rol spelen worden benaderd door de coach. Er wordt besproken wat de klas kan bijdragen om de situatie te verbeteren. De coach komt hier op een later moment op terug.

Wanneer het pesten niet stopt

Wanneer het pestgedrag niet stopt na bovenstaande stappen is de route als volgt:

- De coach informeert de coach-ondersteuner over het gedrag van de pester.
- De coach nodigt ouders en kind uit voor een gesprek op school.
- In het gesprek tussen ouders en coach/coach-ondersteuner wordt bepaald hoe verder te handelen: het kind krijgt een laatste kans om het gedrag te veranderen. Mogelijk is er extra hulp nodig voor het kind, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining. Er wordt toestemming gevraagd om de leerling te bespreken in het ondersteuningsteam.
- Er wordt besproken hoe, wanneer en door wie de afspraken en de situatie worden geëvalueerd. De afspraken worden genoteerd in Magister en gedeeld met de schoolleiding. Indien er nieuwe signalen binnenkomen kan dit leiden tot een Time Out of schorsing van de leerling.
- Er volgt opnieuw een gesprek waarin wordt bepaald of en wanneer de leerling weer op school mag komen. Indien dit voor de leerling onvoldoende signaal is tot het veranderen van het gedrag, kan de teamleider in overleg met de rector tot verwijdering besluiten.
- Het hierboven weergegeven stappen zijn een algemene leidraad; als een interventie succes heeft, kunnen vervolgstappen achterwege blijven. Het in het plan genoemde traject bij aanhoudend pesten is geen automatisme; per leerling wordt bekeken welke maatregelen het meest passend zijn.

Visie van de school over pesten en verantwoordelijkheid

- De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
- Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: docenten, coaches, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen. Er dient bereidheid te zijn tot samenwerking om de problemen rond pesten aan te pakken.
- Docenten, coaches en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
- 'De Route' wordt gevolgd (zie hieronder De route) waarin staat een directe aanpak beschreven die gevolgd dient te worden wanneer pesten gesignaleerd of gemeld wordt.
- De school ontplooit preventieve (les)activiteiten.

Preventieve inzet

1. De coaches bespreken aan het begin van het schooljaar de algemene schoolregels en de afspraken en regels in de klas.
2. We maken gebruik van het programma Leefstijl in alle leerjaren. De doelstelling van Leefstijl is om leerlingen te ontwikkelen tot zelfstandige, sociaalvaardige en betrokken mensen. Er wordt aandacht besteed aan de groepssfeer.
3. In een klas waar pesten (voor zover bekend) niet speelt, zorgen we dat dat zo blijft door het thema regelmatig te bespreken. In een gesprek met de hele klas worden nooit specifieke pestincidenten

besproken, het gaat dan meer over groepssfeer, de eigen verantwoordelijkheid en pesten in het algemeen.

4. Aan alle eerste klassen wordt aan het begin van het schooljaar de Bounce-training gegeven met als doel de weerbaarheid van leerlingen te vergroten. In alle leerjaren wordt gedurende het schooljaar aandacht besteed aan het onderlinge respect en het vergroten van het groepsgevoel.
5. Wanneer docenten pesten waarnemen of pesten vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren. Leerlingen worden aangesproken en de coach van de leerlingen wordt op de hoogte gebracht. De coach handelt volgens de route, zoals hieronder beschreven, om hulp en overleg in gang te zetten.
6. Voldoende toezicht tijdens de pauzes. Schoolpersoneel geeft duidelijke signalen dat pesten niet acceptabel is.
7. Het beschikbaar stellen van geld waarmee wordt bekostigd: de scholing van personeelsleden, lesmaterialen, lezingen en andere activiteiten voor ouders en voor de aanschaf van boeken en andere informatie.
8. Samenwerking te zoeken met andere scholen in de buurt of instanties zoals met de gemeente en de CJG over de aanpak van het pesten.

De Route

1. Signaleren

Medewerkers van de school/leerlingen/ouders signaleren pestgedrag en geven dit door aan de coach. Alle leerlingen (dus niet alleen de leerling die gepest wordt) hebben het recht en de plicht om pestsituaties te bespreken met de coach.

2. Analyseren

a. *Via de achterwacht*

De achterwacht kan direct iom de coaches en het IOT handelen bij incidenten met inzet van een (Herstel)gesprek, de achterwacht handelt hierin op dezelfde wijze als de coach, afspraken worden geborgd in Magister.

b. *Via de coach*

Wanneer er geen eerste opvang is van de achterwacht spreekt de coach zo snel mogelijk (het streven is dezelfde dag) met de gepeste leerling, eventueel met een steunende medeleerling. Dit doet de coach, afhankelijk van de situatie, iom IOT. De coach doet geen uitspraken over het gedrag van de gepeste leerling en de pester. Doel is steun te bieden aan de gepeste leerling, gegevens verzamelen en bespreken van oplossingen. De coach bespreekt de optie om in gesprek te gaan met de pester, het Herstelgesprek.

3. Herstelgesprek

De coach voert het gesprek met de gepeste leerling en met pester en één of twee steunende medeleerling(en). Ook deze leerlingen kunnen melden wat er volgens hen is gebeurd. Doel is om het inlevingsvermogen te vergroten, afspraken te maken over het gedrag in de toekomst en het maken van een vervolgspraak.

4. Borging

De coach noteert de afspraken in Magister en volgt het nakomen van de afspraken actief. Dit gebeurt door een vervolgsprek te voeren met de gepeste leerling en met de pester. De pester krijgt, als deze zich niet houdt aan de afspraken nog één kans om het eigen gedrag te verbeteren.

- Indien het pesten niet stopt, of er zijn meerdere leerlingen bij betrokken, wordt de hulp van het ondersteuningsteam ingeroepen.
- Lijkt het pesten structureel dan volgt overleg tussen het ondersteuningsteam en de schoolleiding. Er worden afspraken gemaakt over wie wat doet.
- De ouders van de gepeste leerling en pester (!) worden altijd geïnformeerd. Er vindt altijd eerst overleg plaatst met de leerling.